



**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně Bc. O. Č., proti žalovanému Magistrátu města Ostravy, Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2005, čj. Vnitř./PŘ-ODV-39/05/Nyk, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 11. 2006, čj. 58 Ca 40/2005 – 34,

t a k t o :

- I. **Kasační stížnost se zamítá.**
- II. **Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně u Krajského soudu v Ostravě brojila žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2005, čj. Vnitř./PŘ-ODV-39/05/Nyk, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Úřadu městského obvodu Ostrava – Jih ze dne 12. 8. 2007.

V průběhu řízení žalobkyně požádala o ustanovení zástupce. Krajský soud této žádosti vyhověl a usnesením ze dne 22. 6. 2006 žalobkyni ustanovil zástupkyni JUDr. Janu Mikulovou, advokátku v Ostravě. Ta však dne 10. 10. 2006 požádala o zrušení zastupování. Jako důvod uvedla, že z písemností, které jí zaslal zmocněnec žalobkyně, vyplývá, že žalobkyně vůči ní nemá důvěru. Dále uvedla, že žalobkyně na sdělení pracovnice advokátní kanceláře ohledně časových možností advokátky reagovala arogantně, navrhovala vlastní termíny schůzky a opakovaně zavěšovala telefon.

Krajský soud tedy usnesením ze dne 7. 11. 2006 zrušil zastupování žalobkyně advokátkou JUDr. Janu Mikulovou a ustanovil jí jiného zástupce, a to JUDr. Václava Erbeny, advokáta v Ostravě.

Žalobkyně (stěžovatelka) proti tomuto usnesení podala kasační stížnost. Tvrdila, že nebyl důvod k tomu, aby jí byl ustanovován jiný zástupce, neboť se vůči JUDr. Janě Mikulové nedopustila ničeho, co by bylo v rozporu s právními předpisy, ani se k ní nechovala arogantně. Dopis, v němž byla advokátka slušně žádána o prosazování práv stěžovatelky a o jednání jen na základě jejích pokynů, nelze považovat za projev nedůvěry. Stěžovatelka se rovněž ohradila proti tomu, že by neposkytovala potřebnou součinnost, naopak ona se písemně i telefonicky dožadovala schůzky. Důvody uváděné advokátkou proto žalobkyně označila za smyšlené, neboť advokátka ji nechce proti Magistrátu města Ostravy zastupovat z jiných soukromých důvodů.

Ze spisu plyne, že stěžovatelka, resp. její zmocněnec, zaslal advokátce JUDr. Janě Mikulové dne 6. 10. 2006 dopis, jehož přílohou byl seznam podání, které ve věci dosud společně se stěžovatelkou učinili (celkem 37). V tomto dopise pak advokátku žádal, aby tato podání shromáždila a určila částku, kterou by si ona jako advokátka za vypracování těchto podání účtovala. Vyjádřil předpoklad, že vše advokátka „*zvládne v průběhu doby časově blízce*“, stěžovatelku s výsledkem seznámí a že si stěžovatelka s advokátkou posléze domluví schůzku. Rovněž advokátce sdělil, že bez předchozího písemného souhlasu stěžovatelky nesmí advokátka ve věci jednat. Součástí spisu je pak i záznam o telefonických rozhovorech mezi stěžovatelkou a pracovníci advokátní kanceláře, který sepsala advokátka JUDr. Jana Mikulová. Z tohoto záznamu vyplývá, že stěžovatelka si sama určovala termíny, v nichž se k projednání své věci dostaví, a po sdělení, že v těchto termínech schůzka není možná, telefon zavěsila. Při dalších telefonických rozhovorech týkajících se sjednání schůzky pak byla arogantní.

Nejvyšší správní soud o věci uvážil:

Stěžovatelka se v kasační stížnosti dovolávala stížního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, byť svá tvrzení citovanému ustanovení výslovně nepodřadila.

Krajský soud stěžovatelce na její žádost podle ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s. ustanovil zástupcem advokáta; přičemž cílem citovaného ustanovení je poskytnout kvalifikovanou právní pomoc rovněž sociálně slabému účastníku řízení. Toto ustanovení vychází z logiky, podle které by zákon nemohl splnit svůj účel a byl by diskriminační, kdyby intenzita ochrany závisela na sociálním postavení navrhovatele. Ustanovení zástupce navrhovatele ale není automatickým úkonem soudu, nýbrž úkonem vyžadujícím posléze také určitou součinnost ze strany účastníka řízení. Aktivita účastníka řízení se pak nutně musí projevit rovněž v komunikaci s ustanoveným zástupcem, resp. v jejím způsobu. Nekomunikuje-li účastník řízení s advokátem vůbec či nedostatečně nebo komunikuje způsobem, který advokát oprávněně vnímá jako projev nedůvěry vůči své osobě, je dán důvod k zrušení ustanovení, neboť v takovém případě by zastoupení bylo zcela bez efektu.

Tento závěr má oporu v § 20 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, dle kterého je advokát oprávněn odstoupit od smlouvy o poskytování právních služeb, popřípadě požádat o zrušení ustanovení či požádat Komoru o určení jiného advokáta (§ 18 odst. 2), dojde-li k narušení nezbytné důvěry mezi ním a klientem nebo neposkytuje-li klient potřebnou součinnost.

V posuzovaném případě je zřejmé, že stěžovatelka prostřednictvím svého zmocněnce po advokátce požadovala nestandardní právní služby, které s účelem, pro který byla stěžovatelce advokátka ustanovena, neměly nic společného. Tímto účelem byla právní pomoc v řízení před krajským soudem a nikoli asistence při „určování hodnoty“ podání, která stěžovatelka učinila vůči orgánům od krajského soudu odlišným. Tedy nejen charakter požadavků na advokátku kladených, ale také způsob, jakým stěžovatelka advokátku upozornila na to, že ve věci nemůže samostatně jakkoliv jednat, kdy nerespektování tohoto požadavku by mohlo mít za následek „i jiné právní kroky“, způsobily důvodné pochybnosti advokátky o tom, že stěžovatelka nemá vůči ní důvěru, a proto byla advokátka oprávněna požádat soud o zrušení ustanovení.

Rovněž obtíže se sjednáním schůzky, konkrétně neochota stěžovatelky respektovat časové možnosti advokátky, svědčí o tom, že součinnost, kterou stěžovatelka byla ochotna advokátce poskytovat, nebyla z pohledu § 20 odst. 2 zákona o advokacii dostatečná.

Krajský soud proto nepochybil, jestliže ustanovenou zástupkyni na její žádost zprostil povinnosti zastupovat stěžovatelku v řízení o žalobě a stěžovatelce ustanovil zástupce jiného. V zájmu stěžovatelky nyní bude vyvarovat se takového jednání, které by mohlo vést jednak k narušení vzájemné důvěry mezi advokátem a klientem a jednak k závěru o nedostatku poskytované součinnosti. V opačném případě by mohlo opět dojít k zmaření účelu, pro který jí byl zástupce ustanoven, což by ve konečném důsledku mohlo vést k neustanovení zástupce vůbec.

Z vyložených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch a nenáleží jí proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contr.* ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť z obsahu spisu nevyplývá, že by mu náklady řízení vznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. června 2007

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu